

SZÖVEG –
KESZLER PATRÍCIA

OLVASÓ KAMASZOK

„HÁRMAS KÖTÉS” SZERZATUNK A VAKÁCIÓ IDEJE ALATT SZÜNETEL, DE NYÁRON SEM FELEDKEZÜNK MEG A KAMASZOKRÓL SZÓLÓ TÉMÁKRÓL.

Talán hihetetlen, de a mai netgeneráció sokkal többet olvas, mint elődei, csak nem irodalmat. A pedagógusok legnagyobb kihívása, hogy rátaláljanak azokra a konstruktív módszerekre, amelyekkel a mai tizenévesek számára az élményszerű olvasást újra vonzóvá tudják tenni. A Magyar Olvasótársaság (HUNRA) jelenlegi és korábbi elnökével, *dr. Vraukóné Lukács Ilonával* és *dr. Gombos Péterrel* beszélgettünk a témáról

- ◆ – A digitális bennszülöttek számára az információszerzés ma már felülírja az élményszerű olvasást. Mit tehet az iskola, hogy egy kamasz újra kedvet érezzen a könyvek világához?
– *Dr. Vraukóné Lukács Ilona*: A gyerek a kamaszkoráig már egy nagyon hosszú folyamaton ment végig az olvasás szempontjából is. Ha nem meséltek a családban, nem látott mintát az olvasásra,

ha az óvodában nem figyeltek erre kellőképp, nem volt alsó tagozatban egy kis bevezetés a könyvtárba, akkor olyan kamaszt kap a felső tagozatos pedagógus, akit az olvasás szempontjából csaknem elveszített. A közvélekedés szerint a magyar vagy a történelem szakos tanár feladata, hogy megismertesse a gyereket könyvekkel. Ez így nem igaz. Az olvasás tanítása, technikájának fejlesztése ösztantárgyi feladat. A matematikafeladatot is akkor fogja csak megérteni a gyerek, ha jó az olvasástechnikája. A pedagógusnak kulcsszerepe van, az ő feladata a szülőkkal való kapcsolattartás, a gyerekek számára az érdemi irányítás, illetve a kapcsolattartás az iskolai könyvtárossal. Ha nincs meg ez a hármas kapocs, akkor ennek nem lesz eredménye.

– **Dr. Gombos Péter:** Küzdenünk kell azért, hogy elhiggyék: igenis létezik élményszerű olvasás, és azért is könyvet veszünk a kezünkbe, hogy szórakozzunk. Az alsó tagozatos diákok közül még sokan sokat olvasnak, a felsősöknél azonban ez a szám a felére csökken. A felsős könyvmolyokra is az jellemző, hogy nem az iskolai irodalmat, hanem inkább sorozatokat – akár Brontë- vagy Jane Austin-könyveket –, fantasztikus regényeket faldnak. Sajnos ebben mi, magyartanárok is hibásak vagyunk, mert az órákon még mindig az évszámok, fogalmak befűlézése fontos, a berögződések felülírják a jó gyakorlatokat. A ma pedagógusa nem lehet digitális analfabéta egy digitális korban, állandó megújulásra kell törekednie, akár egy mérnöknek vagy orvosnak. Mivel a 30–40 évvel ezelőtt még tekintélynek örvendő komoly tudásanyag ma már nem érték a fiatalok szemében, ezért olyan tudatosan használt, konstruktív pedagógiai módszerekre van szükségünk, amelyekkel az információkat ma már nem átadjuk a diákoknak, hanem azokat velük együtt alkotjuk meg. El kell fogadnunk, és ez egy szemléletbeli váltás, hogy ma fontosabb az információhoz vezető út, mint maga az információ.

– **Képes-e a ma pedagógusa azt a helyzetet kezelni, hogy a kamaszok technikailag előrébb járnak, mint ő? Hogyan tudja a tanítást a kutyuk világával harmóniába hozni?**

– **VLI:** A digitális világban a legfontosabb, hogy tudjuk azt, amit a gyerek tud. Használjuk azokat a műfajokat, amiket ők használnak. A pedagógus dolga, hogy ne tiltson: ha egy szöveg értékes, korosztályi szöveg, használja, küldjön feladatokat tabletre, okostelefonra, járjon a gyerek előtt. Kötelessége a gyerekek korosztályi sajátosságait magára vennie, nem lehet őket felülről

irányítani. Tudomásul kell vennie, hogy ha nem így tesz, neki nem lesznek sikerélményei, eredményei tanárként. A szöveget és az olvasást kell pártolnunk, nem a hordozót. Az interaktivitás kell a mai gyerekeknek, a pedagógusok többsége azonban a negyvenes-ötvenes korosztályhoz tartozik, akik még nem így tanultak, és a mai pedagógusképzésben is sajnos vannak hiátusok. Hirtelen törtek ránk a technikai újdonságok, a gyerekek könnyen vették a lapot, mi, felnőttek viszont nem vettük észre, hogy elszaladtak mellettünk.

– **Milyen műfajok emelhetők be a középiskolai tananyagba?**

– **GP:** Nincsenek igényes vagy igénytelen irodalmi műfajok, hanem vannak klasszikus és kortárs remekművek, illetve silány fércművek. Ma a kamaszok körében a fantasztikus regények és vámpíros könyvek a legnépszerűbbek. A magyartanároknak ezekből a műfajokból is meg kell keresniük a minőséget. Az elmúlt években a disztópia vagy más néven antiutópia műfaja hódít, és ebben például egy hatalmas lehetőség rejlik, hiszen ezeknek óriási klasszikusai vannak, gondoljunk csak Orwell 1984 című regényére vagy Huxley *Szép új világára*. Az *Éhezők Viadalától* eljuthatunk Orwellig, a kortárstól eljuthatunk a klasszikusokig, ha azonban a kronologikus irodalomoktatást folytatjuk, ezt az utat nem járhatjuk be.

– **A nyári vakációban a kamaszok számára milyen könyveket ajánlana a Magyar Olvasótársaság?**

– Például *Timothée De Fombellétől* a Vangót, amely igazi nyári olvasmány kalanddal, szerelmi szállal, s aminek további érdekessége, hogy a történelmi szál hiteles benne. *Louis Sachartól* a *Stanley, a szerencse fia* című könyvet. Ebben a történetben a nem éppen a nyári pihenést szolgáló büntetőtáborba kerülő Stanley-ről kiderül, hogy valójában nem követett el semmi rosszat, mindenről egy feledékeny üknagypapa tehet, aki szerelembe esve meggondolatlanságot követett el. A magyar írók közül pedig *Tasnádi Istvántól* a *Kőmajmok házá*t, amely két, Magyarországon élő fiúról szól, akik ugyanazon a környéken laknak, de nem ugyanabban az időben. Egyikük a fociért rajong, a másik a *Csillagok háborúj*áért, a háttérben pedig varázslatos lények bukkannak fel. ♦

További könyvajánlók a www.hunra.hu weboldalon.

Díjazzuk a családbarát médiát!

A Családbarát Médiaért-díj évek óta rangos elismerése azoknak az újságíróknak és szerkesztőknek, akik a nyomtatott, az elektronikus vagy online sajtóban következetesen kiállnak a családi élet értékei mellett. A díjat a Képmás szerkesztősége hívta életre 2007-ben és a Média a Családért Alapítvány osztja ki.

Az évi 12 jelöltet nyolctagú szakmai zsűri választja ki a print és elektronikus médiamegjelenések közül. Az aktuális hónap győztesével interjúk olvashatnak lapunkban.

Decemberben választjuk ki a **Családbarát Médiaért-díj** 2017 magyarországi és külhoni díjazottait, akik 500 000 Ft jutalmat kapnak.

Bővebb információ: www.mediaacsaladert.hu, facebook.com/mediaacsaladert

SEGÍTSEN MEGTALÁLNI A HÓNAP JELÖLTJÉT!

Ajánljon olyan nyomtatott vagy elektronikus sajtóban megjelent, illetve rádióban, televízióban sugárzott anyagot, országos vagy határon túli médiából, amely a családot mint értéket jeleníti meg!

Javaslatát az info@mediaacsaladert.hu címre várjuk.

AZOK KÖZÖTT, AKIK A KRITÉRIUMOKNAK MEGFELELŐ JELÖLÉST (ÚJSÁGCIKKET, RÁDIÓ- VAGY TÉVÉMŰSORT, ONLINE TARTALMAT) KÜLDENEK NEKÜNK, HAVONTA KISORSOLUNK EGY AJÁNDÉKOT.

Támogatók

